

WYROK

Warszawa, dnia 4 listopada 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Andrzej Niwicki

Protokolant: Patryk Pazura

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 listopada 2025 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 6 października 2025 r. przez Solaris Bus & Coach Sp. z o.o., Bolechowo-Osiedle w postępowaniu prowadzonym przez Gdańskie Autobusy i Tramwaje Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku z udziałem wykonawcy J.T. Zakład Produkcyjno-Handlowy Hurtownia części zamiennych w Tuszowie Narodowym przystępującego po stronie zamawiającego

orzeka:

1. oddala odwołanie.

2.1. Kosztami postępowania obciąża Solaris Bus & Coach Sp. z o.o., Bolechowo-Osiedle łącznie w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł (piętnaście tysięcy złotych) uiszczoną przez odwołującego jako wpis od odwołania.

2.2. Zasądza od Solaris Bus & Coach Sp. z o.o., Bolechowo-Osiedle na rzecz Gdańskie Autobusy i Tramwaje Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów wynagrodzenia.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu zamówień publicznych.

Przewodniczący:.....

Sygn. akt: KIO 4269/25 Uzasadnienie

Zamawiający: Gdańskie Autobusy i Tramwaje Sp. z o.o. Gdańsk prowadzi: postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego sektorowego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego pn. „Dostawa części zamiennych do autobusów marki Solaris”, nr ref. 520.261.1.7.2025.KS, ogłoszenie o zamówieniu opublikowane w Dz.U. S. nr 123/2025 w dniu 30 czerwca 2025 r. pod nr 423396-2025

Odwołujący: Solaris Bus & Coach Sp. z o.o., Bolechowo-Osiedle, 62-005 Owsieńska wniósł 2025 r. odwołanie wobec czynności i zaniechań zamawiającego polegających na:

1. zaniechaniu odrzucenia ofert wykonawców:

a. Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo Handlowe „Autocentrum” M., Krawiec – Spółka Jawna (dalej jako „Autocentrum”),

b. Zakład Produkcyjno-Handlowy Hurtownia Części Zamiennych J.T. (dalej jako „ZPH Hurtownia”),

– jako zawierających rażąco niską cenę;

2. wyborze oferty Autocentrum jako najkorzystniejszej spośród ofert złożonych w Postępowaniu oraz zaniechaniu wyboru oferty Odwołującego.

Zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 224 ust. 6 w zw. z ust. 5 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP przez błędną ocenę wyjaśnień w zakresie wyliczenia zaoferowanej ceny udzielonych przez Autocentrum i ZPH Hurtownia, w rezultacie czego Zamawiający uznał, że oferty tych wykonawców nie zawierają rażąco niskiej ceny, podczas gdy treść pierwszych wyjaśnień była lakoniczna, w szczególności nie zawierała stosownych dowodów i nie potwierdzała, że zaoferowana cena umożliwia realizację zamówienia z osiągnięciem zysku, jak i nie uzasadniała wezwania do udzielenia drugich wyjaśnień, a które również nie wykazywały realności zaoferowanych cen – wobec czego Zamawiający powinien był uznać, że zarówno Autocentrum jak i ZPH Hurtownia nie wykazali, że ich oferty nie zawierają rażąco niskiej ceny i w konsekwencji odrzucić oferty tych wykonawców.

Wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienie oceny ofert złożonych oraz wyboru oferty najkorzystniejszej,

2.odrzucenie ofert Autocentrum i ZPH Hurtownia jako zawierających rażąco niską cenę,

3.dokonanie ponownej oceny ofert z pominięciem ofert Autocentrum i ZPH Hurtownia.

Oferta Odwołującego została sklasyfikowana na trzecim miejscu.

Uzasadnienie

Przedmiotem zamówienia jest dostawa fabrycznie nowych części zamiennych do autobusów marki Solaris. Zamawiający wskazał 220 pozycji asortymentowych, precyzyjnie określając rodzaj części, producenta tej części, jak i liczbę sztuk przewidzianych do zakupu.

Wykonawcy byli zobowiązani do wypełnienia formularza cenowego.

Złożono 3 oferty o znacznej różnicy cenowej – oferty Autocentrum (1 878 404,13 zł brutto) oraz ZPH Hurtownia (1 977 121,68 zł brutto) są o niemalże 2 mln zł niższe od kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia założonej przez Zamawiającego (3 862 382,04 zł brutto) oraz ponad 1 mln niższe od ceny oferty Odwołującego (3 017 439,12 zł brutto). Wykonawcy zaoferowali dostawę wyłącznie oryginalne części.

Zamawiający skierował 18.08.2025 r. do dwóch wykonawców wezwania do udzielenia wyjaśnień dotyczących elementów złożonych ofert mających wpływ na wysokość ceny, w tym złożenie dowodów dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Autocentrum i ZPH Hurtownia złożyły wyjaśnienia nader lakoniczne i nie wykazujące realności cen, Zamawiający wezwał ponownie do przedstawienia „szczegółowej kalkulacji kosztów z uwzględnieniem podanej przez Państwa strategii działania, jak też wyjaśnień szczegółowych podanych w piśmie”.

Wykonawcy przedstawili dodatkowe wyjaśnienia lecz nie przedstawili dowodów potwierdzających możliwość realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę.

Dysproporcje pomiędzy tymi ofertami, a ofertą Solaris czy szacunkową wartości zamówienia budzą istotne wątpliwości. Oferty dotyczą produktów nabywanych od konkretnych podmiotów na zbliżonych warunkach handlowych. Odwołujący wyraża stanowczą wątpliwość, aby konkurenci mieli tak istotnie korzystniejsze od warunków uzyskanych przez Odwołującego – który wszak nabywa te części także na potrzeby produkcji nowych pojazdów, a zatem zamawia znacznie większy wolumen dostaw – aby uzasadniały obecne dysproporcje w zaoferowanych cenach.

W odwołaniu odniesiono się szczegółowo do pierwszych, jak i kolejnych wyjaśnień każdego z wykonawców tj. Autocentrum oraz ZPH Hurtownia. Ponadto odniesiono się do kwestii niedopuszczalnego dwukrotnego wezwania wykonawców do udzielenia wyjaśnień cenowych.

Wykonawca Autocentrum udzielił 21 sierpnia wyjaśnień, na które składały się: 1-stronnicowy list przewodni ogólnikowo wskazujący na czynniki, które – zdaniem Autocentrum – umożliwiały zaoferowanie ceny o ponad połowę niższą niż szacunkowa wartość zamówienia założona przez Zamawiającego. Do tych czynników Autocentrum zaliczył: wysokie stany magazynowe produktów objętych zestawieniem asortymentowym, co oznacza eliminację doraźnych, drogiej zakupów ekspresowych, znaczący udział importu bezpośredniego, skalę prowadzonej działalności, bezpośrednie kontakty z kilkuset dostawcami, eliminujące podmioty pośredniczące, co umożliwia obniżenie kosztów zakupu o marżę naliczane przez pośredników (od 10% do 45%), •

planowany system zakupów oparty na rocznych prognozach zakupowych, co umożliwia uzyskanie stałych rabatów oraz dodatkowych upustów za zamówienia ilościowe, system dodatkowych premii za progi obrotowe, stanowiące przychód ze sprzedaży, stosowanie cen opartych o ceny rzeczywistych producentów części i podzespołów, dostawców części na pierwsze wyposażenie oraz markowych dostawców na niezależny rynek części zamiennych. Załączono faktury oraz negocjacje cenowe prowadzone przez Autocentrum z dostawcami, które dotyczyły wybranych elementów przedmiotu zamówienia określonych w Załączniku nr 1.1. do SWZ.

Załączone do tych wyjaśnień z dnia 21 sierpnia faktury dotyczyły jedenastu pozycji Formularza Cenowego załączonego przez Autocentrum do jego oferty (z 220 pozycji), a ich analiza pozwala jedynie na wyjaśnienie różnicy w cenie w wysokości 14 374,17 zł pomiędzy ofertą Autocentrum a ofertą Odwołującego – co ilustruje tabela - Opracowanie własne Odwołującego – tabela porównująca wybrane pozycje cenotwórcze ofert Odwołującego i Autocentrum, do których Autocentrum odnosi się w swoich wyjaśnieniach z dn. 21.08.2025 r.

Faktury i oferty cenowe dostawców załączone dotyczą więc wyłącznie niereprezentatywnej, niewielkiej części asortymentu objętego zamówieniem – przy czym w przeważającej mierze są to stosunkowo tanie komponenty (z wyjątkiem pozycji 158 – silnik hydrauliczny napędu wentylatora). Brak jest natomiast jakichkolwiek odniesień do pozostałych 200 pozycji.

Wątpliwości miał również sam Zamawiający, który 2 września br. wystosował do Autocentrum kolejne wezwanie i zwrócił się o uszczegółowienie informacji przedstawionych. Zamawiający oczekiwał od Autocentrum ustosunkowania się do następujących kwestii: wskazania, jaką średnią marżę handlową przyjęto w odniesieniu do poszczególnych pozycji oraz całej oferty, wraz z przedstawieniem konkretnych wyliczeń i uzasadnienia przyjętych wartości, doprecyzowania, dla których grup asortymentowych lub pozycji ofertowych występują wysokie stany magazynowe oraz wykazania, jakie oszczędności generuje to w porównaniu do zakupów interwencyjnych, podania przykładowych kontraktów lub dostawców, w przypadku których bezpośredni import bądź pominięcie pośredników przełożyło się na wskazywane obniżki kosztów zakupu (w granicach 10-45%), przedstawienia warunków handlowych uzyskiwanych w ramach prognozowanych rocznych zakupów, w szczególności skali rabatów oraz premii obrotowych, doprecyzowania, w jaki sposób ustalono, że ceny ofertowe pozostają w zgodzie z cenami producentów oryginalnych części oraz markowych dostawców na rynku niezależnym,

wskazania, które z załączonych do wyjaśnień z dn. 21 sierpnia faktur i ofert odnoszą się do konkretnych pozycji wskazanych w tabeli stanowiącej część wyjaśnień, a które potwierdzają ogólną politykę zakupową Autocentrum.

W odpowiedzi Autocentrum ponownie ograniczyło się do przedstawienia wyjaśnień dotyczących tych samych, wybranych pozycji Formularza Cenowego, które były już przedmiotem wcześniejszych wyjaśnień z dnia 21 sierpnia. Wykonawca nie odniósł się kompleksowo do wszystkich zagadnień wskazanych przez Zamawiającego, a przedstawione informacje w przeważającej mierze miały charakter ogólnikowy lub były powtórzeniem wcześniejszych twierdzeń.

Należy uznać, że w sytuacji, gdy szacunkowa wartość zamówienia, ustalona z należytą starannością przez Zamawiającego, wynosi 3 862 382,04 zł, a oferta Autocentrum opiewa na kwotę niższą nawet niż połowa tej wartości (różnica ponad 2 mln zł, tj. ok. 53%), to różnica tej skali nie może być wytłumaczona wyłącznie przyjętą przez wykonawcę strategią rynkową polegającą na zróżnicowaniu marż pomiędzy poszczególnymi pozycjami Formularza Cenowego (w szczególności gdy wykonawca odwołuje się do wyłącznie do komponentów o marginalnym znaczeniu dla całkowitej wartości zamówienia).

W konsekwencji oferta Autocentrum powinna zostać odrzucona na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 8 PZP jako zawierająca cenę rażąco niską, niewiarygodną w świetle przedstawionych danych i w odniesieniu do wartości szacunkowej zamówienia.

ZPH Hurtownia również był dwukrotnie wzywany przez Zamawiającego do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny swojej oferty.

W odpowiedzi na wezwanie Zamawiającego z 18 sierpnia br., ZPH Hurtownia złożył wyjaśnienia, które w całości ograniczały się do ogólnikowych, gołosłownych zapewnień o rynkowym charakterze zaoferowanej ceny oraz efektywnej organizacji działalności wykonawcy. W szczególności ZPH Hurtownia zadeklarował, że zaproponowana cena obejmuje pełny koszt realizacji zamówienia, w tym koszty zakupu towaru, obsługi zamówień, magazynowania, transportu, obsługi reklamacji, kosztów ogólnych działalności oraz zakładany zysk. Wykonawca podniósł także, że na atrakcyjność jego oferty miały czynniki:

Udoskonalamy sposób obsługi klientów poprzez zaangażowanie wyspecjalizowanych osób do realizowania zadań w ramach kilku umów z klientami, co powoduje zmniejszenie kosztów,

Posiadamy wiele lokalnych magazynów na terenie całej Polski, co eliminuje potrzebę transportowania towaru z magazynu centralnego, co często przynosi znaczne oszczędności logistyczne, Firma dysponuje własnymi nieruchomościami oraz magazynami, co pozwala na znaczne obniżenie kosztów.

W odpowiedzi na drugie wezwanie ZPH Hurtownia przedstawił jedynie ogólną tabelę z uśrednionymi wartościami procentowymi poszczególnych składników kosztowych (zakup części brutto – 1 701 481,06 zł, dostawa części – 2%, magazynowanie – 2,5%, koszty ogólne – max 2,5%, rezerwa na nieprzewidziane okoliczności – 3%, zysk – 6,3-10%). Wymaga podkreślenia, że wartości te mają charakter wyłącznie deklaracyjny i nie odnoszą się do konkretnych pozycji Formularza Cenowego, które przesądzą o wartości zamówienia i różnicy pomiędzy ofertami. Wyjaśnienia te nie zostały również potwierdzone żadnymi konkretnymi wyliczeniami, dokumentami źródłowymi ani dowodami potwierdzającymi realność przyjętych założeń.

Zamawiający: w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania.

Zamawiający twierdzi, że cena całkowita za realizację przedmiotu zamówienia i poszczególne ceny jednostkowe, określone w 220 pozycjach Formularza ofertowego, nie stanowią cen nierynkowych czy też nie są oferowane poniżej kosztów zakupu. Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, świadczy na rzecz Zamawiającego

dostawy części zamiennych, które to części dotyczą także przedmiotu zamówienia. Zamawiający zatem stwierdzając, że cena całkowita i ceny jednostkowe są rynkowe, uprawniony był do takiego wniosku, gdyż w pierwszej kolejności porównał ceny z realizowanych umów z cenami oferowanymi przez ww. Wykonawców.

Należy stwierdzić, iż rażąco niska cena oznacza cenę nierealną, a takie ceny nie występują w ofertach Wykonawców Autocentrum, jak i ZPH Hurtownia. Fakt, iż zaoferowane ceny odbiegały od wartości zamówienia, zobowiązywał Zamawiającego do wszczęcia procedury wyjaśniającej w przedmiocie rażąco niskiej ceny, jednakże z tego faktu nie wynika konieczność odrzucenia oferty. Istotne, aby była to cena wskazująca, że przy zachowaniu reguł rynkowych wykonanie umowy przez wykonawcę byłoby nieopłacalne, a nadto wykonawca nie dawałby rękojmi należytego wykonania zamówienia. W przedmiotowym postępowaniu takie okoliczności nie zachodzą.

Pierwsze wezwania o wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wystosowane do Wykonawców, miały charakter ogólny. Zamawiający nie przytoczył nawet (jak zwykle ma to miejsce w prowadzonych przez niego postępowaniach) pełnego brzmienia przepisu art. 224 ust. 3 ustawy Pzp, lecz ograniczył się do żądania złożenia wyjaśnień dotyczących elementów złożonej oferty mających wpływ na wysokość ceny, w tym złożenia dowodów dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Wykonawcy mieli pełną swobodę co do treści złożonych wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny. Wykonawcy zatem złożyli takie wyjaśnienia i dowody, jakie uznali za słuszne. Bez znaczenia dla Zamawiającego pozostaje ilość stron, na których zostały złożone wyjaśnienia czy ilość dowodów potwierdzających te wyjaśnienia. Zamawiający nie określił wymagań co do objętości wyjaśnień czy co do ilości dowodów.

Zamawiający podjął decyzję o skierowaniu do Wykonawców kolejnego pisma zawierającego konkretne i zindywidualizowane żądania złożenia wyjaśnień, w celu rozwiania wątpliwości, jakie powziął Zamawiający po analizie pierwszych wyjaśnień. Zamawiający był uprawniony do podjęcia takich działań. Wykonawcy w odpowiedzi na drugie wezwanie do złożenia wyjaśnień, podobnie jak w odpowiedzi na pierwsze wezwanie, złożyli kompletne wyjaśnienia wraz z dowodami, w których odnieśli się do poszczególnych punktów wezwania.

Zamawiający nie zgadza się ze stanowiskiem Odwołującego, iż Wykonawcy złożyli wyjaśnienia i dowody w odniesieniu do kilku pozycji Formularza ofertowego, w pozostałym zakresie celowo zignorowali lub pominęli kluczowe elementy realizacji zamówienia. Zamawiający nie określił jakie elementy są kluczowe dla realizacji zamówienia ani nie żądał wyjaśnień i nie wymagał wskazania dowodów na każdy punkt z 220 pozycji Formularza ofertowego. Zamawiający nie jest uprawniony dyktować wykonawcy jakie dowody ma przedłożyć wykonawca. Stanowisko Odwołującego sprowadza się do domniemywania braków w zakresie udzielonych wyjaśnień złożonych przez Wykonawców Autocentrum, jak i ZPH Hurtownia. Wykonawcy w odpowiedzi na pierwsze wezwania Zamawiającego mające charakter ogólny, udzielili szczegółowych wyjaśnień wraz z przedstawieniem dowodów. Natomiast drugie wezwanie Zamawiającego miało charakter zindywidualizowany i szczegółowy, ponadto wynikało z odpowiedzi udzielonych przez Wykonawców Autocentrum jak i ZPH Hurtownia i przedstawionych przez nich dowodów. Druga odpowiedź udzielona na drugie wezwanie Zamawiającego nie miała na celu uzupełnienie braków dotyczących pierwszej odpowiedzi, bo braków tych nie było, a jedynie usystematyzowanie i wyjaśnienie wątpliwości Zamawiającego powstałych na skutek wyjaśnień Wykonawców.

Bez znaczenia pozostają zestawienie cenowe Odwołującego i Wykonawcy Autocentrum. Zestawienie wskazuje jedynie, iż cennik Odwołującego jest znacznie wyższy niż Wykonawcy Autocentrum. Sam Odwołujący oświadczył, iż „nie ma wiedzy warunkach handlowych wynegocjowanych przez Autocentrum i ZPH Hurtownię z poszczególnymi producentami”, dlatego też próba wykazania rażąco niskiej ceny na podstawie zestawień cen części do autobusów oferowanych przez Odwołującego i Wykonawcę Autocentrum, nie stanowi dowodu na fakt oferowania części poniżej kosztów czy też cen nierealnych i nierynkowych. Wykonawca Autocentrum odniósł się do każdego punktu wezwania Zamawiającego i dla każdego punktu złożył dowody. Odwołujący ma prawo polemizować z wyjaśnieniami i kwestionować złożone wyjaśnienia ale w granicach wyznaczonych przez wezwanie do złożenia wyjaśnień. Tymczasem Odwołujący podjął próbę wskazania brakujących elementów wyjaśnień w oderwaniu od treści wezwania do ich złożenia. Skoro Zamawiający nie wymagał przykładowo „analizy marży w odniesieniu do całego asortymentu ani uzasadnienia przyjętych wartości”, to na tej podstawie nie można uznać, iż cena jest rażąco niska.

To samo dotyczy drugiego z Wykonawców – ZPH Hurtownia. Wykonawca zarówno w odpowiedzi na pierwsze, jak i drugie wezwanie złożył wyjaśnienia wraz z dowodami. Wykonawca odniósł się do poszczególnych punktów zindywidualizowanego drugiego wezwania do złożenia wyjaśnień. Przedstawienie wyjaśnień w inny sposób niż życzyłby sobie tego Odwołujący, nie pozbawia tych wyjaśnień wartości i mocy dowodowej.

Reasumując, Zamawiający żądając wyjaśnień wraz z dowodami w przedmiocie rażąco niskiej ceny, w odpowiedzi otrzymał kompletne wyjaśnienia, które pozwoliły na ocenę, iż ceny zaoferowane przez Wykonawców Autocentrum i ZPH

Hurtownia nie noszą znamion cen rażąco niskich. Wyjaśnienia są kompletne i prawidłowe.

Przystępujący po stronie Zamawiającego: Zakład Produkcyjno-Handlowy Hurtownia Części Zamiennych J.T. z/s w Tuszowie Narodowym wniósł o oddalenie odwołania. Nie przedstawiał uzasadnienia swojego stanowiska.

Krajowa Izba Odwoławcza zważyła, co następuje

Skład orzekający po dokonaniu oceny stanu faktycznego w sprawie, mając na względzie zakres sprawy określony przez okoliczności podniesione w odwołaniu oraz mając na uwadze treść przepisu art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, który stanowi, że Izba uwzględni odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia stwierdził, że postawione przez odwołującego zarzuty nie znalazły potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym i prawnym, zatem rozpoznawane odwołanie, zostało przez Izbę oddalone.

Zarzuty i żądania odwołania jako niesporne nie wymagają ponownego przytoczenia.

Niesporne w sprawie są wartości oszacowania dokonane przez zamawiającego przed wszczęciem postępowania oraz wysokość cen dwóch kwestionowanych w odwołaniu ofert oraz oferty złożonej przez odwołującego.

Jak stwierdził Odwołujący, doszło do naruszenia przez zamawiającego art. 224 ust. 6 w zw. z ust. 5 w zw. z art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy pzp przez błędną ocenę wyjaśnień w zakresie wyliczenia zaoferowanej ceny udzielonych przez Autocentrum i ZPH Hurtownia, w rezultacie czego Zamawiający uznał, że oferty tych wykonawców nie zawierają rażąco niskiej ceny, podczas gdy treść pierwszych wyjaśnień była lakoniczna, w szczególności nie zawierała stosownych dowodów i nie potwierdzała, że zaoferowana cena umożliwia realizację zamówienia z osiągnięciem zysku, jak i nie uzasadniała wezwania do udzielenia drugich wyjaśnień, a które również nie wykazywały realności zaoferowanych cen – wobec czego Zamawiający powinien był uznać, że zarówno Autocentrum jak i ZPH Hurtownia nie wykazali, że ich oferty nie zawierają rażąco niskiej ceny i w konsekwencji odrzucić oferty tych wykonawców.

Z powyższego wynika, że odwołujący nie podnosi zarzutu wynikającego z faktu dwukrotnego wzywania wykonawców do składania wyjaśnień w sprawie oferowanych cen, jakkolwiek czynność tę kontestuje w uzasadnieniu odwołania.

Skład orzekający podziela stanowisko zamawiającego, który po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uznał, że cena całkowita za realizację przedmiotu zamówienia i poszczególne ceny jednostkowe, określone w 220 pozycjach Formularza ofertowego, nie stanowią cen nierynkowych czy też nie są oferowane poniżej kosztów zakupu. Celem potwierdzenia rynkowości i realności zamawiający wskazał, że Wykonawca, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, świadczy na rzecz Zamawiającego dostawy części zamiennych, które to części dotyczą także przedmiotu zamówienia. Zamawiający zatem stwierdzając, że cena całkowita i ceny jednostkowe są rynkowe, uprawniony był do takiego wniosku, gdyż w pierwszej kolejności porównał ceny z realizowanych umów z cenami oferowanymi przez ww. Wykonawców.

Należy stwierdzić, iż rażąco niska cena oznacza cenę nierealną, a takie ceny nie występują w ofertach Wykonawców Autocentrum, jak i ZPH Hurtownia. Fakt, iż zaoferowane ceny odbiegały od wartości zamówienia, zobowiązywał Zamawiającego do wszczęcia procedury wyjaśniającej w przedmiocie rażąco niskiej ceny, jednakże z tego faktu nie wynika konieczność odrzucenia oferty. Istotne, aby była to cena wskazująca, że przy zachowaniu reguł rynkowych wykonanie umowy przez wykonawcę byłoby nieopłacalne, a nadto wykonawca nie dawałby rękojmi należytego wykonania zamówienia. W przedmiotowym postępowaniu takie okoliczności nie zachodzą.

Pierwsze wezwania o wyjaśnienia rażąco niskiej ceny wystosowane do Wykonawców, miały charakter ogólny. Zamawiający nie przytoczył (jak zwykle ma to miejsce w prowadzonych przez niego, a i wg doświadczenia Izby, postępowaniach) pełnego brzmienia przepisu art. 224 ust. 3 ustawy Pzp, lecz ograniczył się do żądania złożenia wyjaśnień dotyczących elementów złożonej oferty mających wpływ na wysokość ceny, w tym złożenia dowodów dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Wykonawcy mieli pełną swobodę co do treści złożonych wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny. Wykonawcy zatem złożyli takie wyjaśnienia i dowody, jakie uznali za słuszne. Bez znaczenia dla Zamawiającego pozostaje ilość stron, na których zostały złożone wyjaśnienia czy ilość dowodów potwierdzających te wyjaśnienia. Zamawiający nie określił wymagań co do objętości wyjaśnień czy co do ilości dowodów.

Zamawiający podjął decyzję o skierowaniu do Wykonawców kolejnego pisma zawierającego konkretne i zindywidualizowane żądania złożenia wyjaśnień, w celu rozwiania wątpliwości, jakie powziął Zamawiający po analizie pierwszych wyjaśnień. Zamawiający był uprawniony do podjęcia takich działań. Wykonawcy w odpowiedzi na drugie wezwanie do złożenia wyjaśnień, podobnie jak w odpowiedzi na pierwsze wezwanie, złożyli kompletne wyjaśnienia wraz z dowodami, w których odnieśli się do poszczególnych punktów wezwania.

Faktem jest, iż Wykonawcy złożyli wyjaśnienia i dowody w odniesieniu do kilku pozycji Formularza ofertowego, w pozostałym zakresie pominęli kluczowe elementy realizacji zamówienia. Wszelako Zamawiający nie określił jakie elementy uznaje za kluczowe dla realizacji zamówienia, ani nie żądał wyjaśnień i nie wymagał wskazania dowodów na każdy punkt z 220 pozycji Formularza ofertowego. Stanowisko Odwołującego sprowadza się do domniemyanych braków w zakresie udzielonych wyjaśnień złożonych przez Wykonawców Autocentrum, jak i ZPH Hurtownia. Wykonawcy w odpowiedzi na wezwania Zamawiającego udzielili h wyjaśnień wraz z przedstawieniem dowodów. Drugie wezwanie Zamawiającego miało charakter zindywidualizowany i szczegółowy, ponadto wynikało z odpowiedzi udzielonych przez Wykonawców Autocentrum jak i ZPH Hurtownia i przedstawionych przez nich dowodów. Druga odpowiedź udzielona na drugie wezwanie Zamawiającego nie miała na celu uzupełnienie braków dotyczących pierwszej odpowiedzi, bo braków tych nie było, a jedynie usystematyzowanie i wyjaśnienie wątpliwości Zamawiającego powstałych na skutek wyjaśnień Wykonawców. Bez znaczenia pozostają zestawienie cenowe Odwołującego i Wykonawcy Autocentrum. Zestawienie wskazuje jedynie, iż cennik Odwołującego jest znacznie wyższy niż Wykonawcy Autocentrum. Sam Odwołujący oświadczył, iż „nie ma wiedzy warunkach handlowych wynegocjowanych przez Autocentrum i ZPH Hurtownie z poszczególnymi producentami”, dlatego też próba wykazania rażąco niskiej ceny na podstawie zestawień cen części do autobusów oferowanych przez Odwołującego i Wykonawcę Autocentrum, nie stanowi dowodu na fakt oferowania części poniżej kosztów czy też cen nierealnych i nierynkowych. Wykonawca Autocentrum odniósł się do każdego punktu wezwania Zamawiającego i dla każdego punktu złożył dowody. Odwołujący ma prawo polemizować z wyjaśnieniami i kwestionować złożone wyjaśnienia ale w granicach wyznaczonych przez wezwanie do złożenia wyjaśnień. Natomiast Odwołujący podjął próbę wskazania brakujących elementów wyjaśnień w istocie, w oderwaniu od treści wezwania do ich złożenia. Skoro Zamawiający nie wymagał przykładowo „analizy marży w odniesieniu do całego asortymentu ani uzasadnienia przyjętych wartości”, to na tej podstawie nie można uznać, iż cena jest rażąco niska.

To samo dotyczy drugiego z Wykonawców – ZPH Hurtowania. Wykonawca w odpowiedzi na pierwsze, jak i drugie wezwanie złożył wyjaśnienia wraz z dowodami. Wykonawca odniósł się do poszczególnych punktów zindywidualizowanego drugiego wezwania do złożenia wyjaśnień. Przedstawienie wyjaśnień w inny sposób niż wg oczekiwań Odwołującego, nie pozbawia tych wyjaśnień wartości i mocy dowodowej.

Reasumując, Zamawiający w odpowiedzi otrzymał kompletne wyjaśnienia, które pozwoliły na ocenę, iż ceny zaoferowane przez Wykonawców Autocentrum i ZPH Hurtownia nie noszą znamion cen rażąco niskich. Wyjaśnienia można uznać za kompletne i prawidłowe.

W sprawie niniejszej istotne jest także wskazanie, że również zamawiający ma znaczące doświadczenie w zakresie cen rynkowych elementów stanowiących przedmiot zamówienia i ta wiedza ma walor istotny przy ocenie rynkowości cen. Jest i ważne stwierdzenie o pozytywnym doświadczeniu zamawiającego z dostawcą, który złożył ofertę, a realizował w latach poprzednich świadczenia na rzecz zamawiającego bez zakłóceń. Wszystkie te okoliczności pozwalają na ocenę, że wykonawca wybrany nie zaoferował produktów wyspecyfikowanych w formularzu ofertowym, na poziomie, któremu można przypisać charakter ceny rażąco niskiej.

Mając na uwadze powyższe Izba stwierdziła, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie i na podstawie art. 553 zdanie pierwsze ustawy Pzp orzekła jak w sentencji. Brak potwierdzenia się zarzutów wskazanych w odwołaniu powoduje, iż w przedmiotowym stanie faktycznym nie została wypełniona hipoteza normy prawnej wyrażonej w ww. przepisie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437).

Przewodniczący:.....